



Ar Eiropas Savienības Erasmus+ programmas atbalstu



Izglītības un zinātnes ministrija



National Authorities for Apprenticeships:
Implementing Work Based Learning in Latvia, Lithuania and Estonia
(WBL-Balt), Grant agreement 2014-3566/001-001

Minutes of the Roundtable Discussion for Work Based Learning

Date: 23.09.2015. from 9.30 to 11.00

Participants' experts: I.Šikova, A.Vagulis, J.Vjakse, S.Valaine, A.Līce, A.Depkovska, I.Buligina, R.Porniece.

Other participants: D.Vanaga, I.Ozola, O.Ovšenko, A.Garbena. + pēc saraksta.

Chairperson: A.Līce

Minutes prepared by R.Porniece

1. A. Līce informs about project and experts work group assignment to give proposition about legislative framework.

2. S.Valaine informs about work group propositions. WBL will work with all programs – professional future education and professional education as it was foundation of WBL.

3. Discussion about WBL organisation. Suggestion to substitute practical studies with vocational training. Company's chairperson signs agreements, to exclude apprentice if not taking part in WBL. Educational institution provide with mandatory health insurance against accidents during period of learning in working environment. Educational institution, in cooperation with the company, governs criteria for apprenticeship training in the participant's training.

I.Šikova gives information about teachers' tariffication for WBL implementation. Theory has to be diverted to working environment, it means that teachers cannot work in school and work environment. It would make extra workload. It could be done by dividing hours for courses that is variable.

Apajā galdā diskusija

23.09.2015. plkst.9.30-11.00

Piedalās eksperti: I.Šikova, A.Vagulīš, J.Vjakse, S.Valaine, A.Depkovska, R.Porniece.

Piedalās citi pārstāvji: I.Buligina, A.Līce, D.Vanaga, I.Bečere, I.Andersone, J.Rudzīte, Ē.Spuriņš, I.Ozola, O.Ovšenko, A.Garbena.

Vada: A.Līce

Protokolē: R.Porniece

Darba kārtība:

1. **Informācija par projektu, tā galvenajiem uzdevumiem un aktivitātēm**
2. **Informācija par darba grupas priekšlikumiem.**
3. **Diskusija par priekšlikumiem darba vidē balstītām mācību organizēšanas kārtību**

1. A.Līce informēja par projektu un ekspertu darba grupas uzdevumu –sniegt priekšlikumus normatīvam regulējumam.

2. S.Valaine informēja par darba grupas priekšlikumiem.

DVB attieksies uz visām programmām – gan profesionālo tālākizglītību, gan sākotnējo profesionālo izglītību, kas ir pamats DVB īstenošanai.

3. Notika diskusija par priekšlikumiem darba vidē balstītām mācību organizēšanas kārtību, sniegti sekojoši komentāri un priekšlikumi:

Darba vidē balstītas mācības - profesionālās izglītības ieguves forma, kurā izglītojamo profesionālās teorētiskās un praktiskās mācības tiek apgūtas **pārmaiņus profesionālās izglītības iestādē un darba vidē. Priekšlikums praktiskās mācības aizstāt ar arod mācības.**

Mācību prakses vadītājs uzņēmumā – atbilstošajā profesijā strādājošs prakses vietas pārstāvis, kurš nodrošina teorētisko un praktisko mācību apguvi. **Priekšlikums. Uzņēmums ar iekšējo rīkojumu deleģē prakses vadītājs. Līgumu paraksta uzņēmuma vadītājs.**

Mācekļi – izglītojamais, kas saskaņā ar attiecīgās profesionālās izglītības programmas praktiskās un teorētiskās daļas apguvi piedalās darba vidē balstītās mācībās vai persona, kas nolūkā apgūt amatu, iestājusies amatniecības uzņēmumā. **Diskusija par statusa maiņu, ja izglītojamais vairs nepiedalās DVB mācību. Mācekļi izslēgt, lai būtu kā normatīvos aktos.**

Izglītības iestādei pēc iespējas vairāk jāuzņemas birokrātiskie jautājumi, tai skaitā, DVB organizācijai nepieciešamie dokumenti:

- akreditēta izglītības programma (var būt arī licencēta - neatbalstīts)
- DVB individuālais plāns
- stundu saraksts
- stundu uzskaites žurnāls
- DVB dienasgrāmata
- DVB nodrošināšanas līgums

- līgums par mācekļa apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem īstenojot apmācības darba vidē
- mācekļa raksturojums un novērtējums par īstenoto DVB individuālo plānu darba vidē

DVB Individuālā plāna saturu veido – mērķis, uzdevumi, saturs (sasniedzamie rezultāti, tēmas, stundu skaits jeb SLODZE u.c.), nepieciešamie mācību līdzekļi, vērtēšanas pamatprincipi.

Nepieciešams uzrādīt atšķirīgu regulējumu no skolā balstītām mācībām.

Izglītības iestāde:

- sagatavo un saskaņo mācekļa DVB individuālo plānu ar uzņēmumu;
- iepazīstina mācekli ar DVB individuālo plānu, uzņēmumu, apmācību norisi darba vidē vai akceptē mācekļa izvēlēto uzņēmumu un tā darba vidi;
- ieceļ prakses vadītāju izglītības iestādē;
- piedalās mācību prakses vadītāja uzņēmumā apmācības nodrošināšanā;
- slēdz DVB mācību nodrošināšanas līgumu ar uzņēmumu un audzēkni;
- sniedz metodisku un pedagoģisku atbalstu mācību prakses vadītājam uzņēmumā DVB individuālā plāna īstenošanai darba vidē, kontrolē DVB īstenošanu uzņēmumā;
- pēc apmācību īstenošanas pabeigšanas, pamatojoties uz mācekļa iesniegtajiem dokumentiem, izglītības iestāde novērtē DVB individuālā plāna izpildi.

Izglītības iestāde nodrošina obligātu apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem apmācību laikā darba vidē.

Uzņēmums:

- piedalās mācekļa DVB individuālam plāna izstrādē;
- slēdz DVB mācību nodrošināšanas līgumu;
- nodrošina mācekļa apmācību atbilstoši DVB individuālam plānam, kā arī darba aizsardzības prasībām, ugunsdrošības un sanitāri higiēniskajam normām, atbilstošu darba vidi;
- norīko mācību prakses vadītāju uzņēmumā;
- nodrošina mācekļa instruktāžu darba aizsardzības jautājumos, tajā skaitā ievadapmācību un instruktāžu darba vidē, kā arī veic instruktāžu ugunsdrošībā un nodrošina mācekļa uzraudzību darba vidē, līdz māceklis apgūst droša darba metodes un paņēmienus;
- nodrošina individuālos darba aizsardzības līdzekļus;
- sadarbībā ar izglītības iestādi, nosaka nepieciešamo uzraudzības līmeni darba videi mācību īstenošanas laikā;
- nosaka maksimālo mācekļu skaitu vienam mācību prakses vadītājam uzņēmumā;
- pēc DVB mācību īstenošanas pabeigšanas, iesniedz izglītības iestādei apstiprinātu mācību prakses vadītāja uzņēmumā sagatavoto mācekļa raksturojumu un novērtējumu par individuālo plāna īstenošanu darba vidē;
- ir tiesības noteikt atlīdzību māceklim, ievērojot attiecīgos LR tiesību aktus, kuri regulē atlīdzības piešķiršanas jomu. Pārsniedzot mācekļa kopējo nedēļas mācību maksimālo slodzi, darba līguma slēgšana obligāta.

Prasības mācību prakses vadītājam uzņēmumā:

- profesija/izglītība
- nav reģistrēts Sodū reģistrā + IKVD atļauja?
- 8 stundu apmācība – piem., bērnu tiesības, DVB programmas saturs, profesijas standarts, mācekļa īstenojamo mācību vērtēšana, motivācija, komunikācija u.c.

Māceklis:

- jāiepazīstas ar DVB dokumentiem;
- pirms uzsākt apmācības darba vidē, uzņēmuma noteiktā kārtībā jāiepazīstas ar iekšējās kārtības noteikumiem un darba aizsardzības prasībām darba vidē un jāievēro tās;
- uzsākot apmācības darba vidē, saņem atbilstošus individuālos darba aizsardzības līdzekļus;
- jāizpilda DVB individuālo plānu atbilstoši mācību īstenošanas līgumam un jāievēro mācību prakses vadītāja uzņēmumā norādījumus;
- mācību īstenošanas laikā jāizpilda DVB mācību dienasgrāmatu;

- ir tiesības saņemt transporta izdevumus uz darba vidi; apmaksātu medicīnas grāmatīņu; arodārsta apmeklējuma izmaksu segšanu; individuālo darba aizsardzības līdzekļu iegādes izmaksu segšanu; obligāto apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem daba vidē apmācību laika visām specialitātēm; civiltiesisko apdrošināšanu visās profesionālās kvalifikācijās.

Kritērijus apmācību dalībnieka mācekļa dalībai apmācību īstenošanā nosaka izglītības iestāde sadarbībā ar attiecīgo uzņēmumu

Mācekļa novērtēšanu DVB sistēmā:

- Atstāt esošo novērtēšanas sistēmu
- Kavējumi tiek fiksēti un prakses vadītājs uzņēmumā paziņo izglītības iestādei

DVB Finansēšanas mehānismi:

- Mācību prakses vadītāja izglītības iestādē tarifācija.
- Izglītojamo grupu komplektācija DVB, samazinot audzēkņu skaitu līdz 6 audzēkņiem.
- Kvalifikācijas prakses izmaksu aprēķins.

I.Šikova sniedza informāciju par pedagogu tarifāciju DVB mācību īstenošanai. IZM iekš.not.Nr.22 9.pielikums. kvalifikācijas prakses vadīšana tiek tarifēta 0,5h nedēļā par izglītojamo. Tika runāts par grupas apmēru. Optimāls audzēkņu skaits grupā ir 6 audzēkņi. Aktuāls jautājums ir par transporta izmaksu kompensāciju pedagogam un civiltiesisko apdrošināšanu, jo pedagogs iekļautos darba vidē.

Teorija ir jānovirza uz darba vidi, tas nozīmē, ka pedagogs vienlaicīgi nevar pasniegt skolā un darba vidē. Rodas papildus slodze.

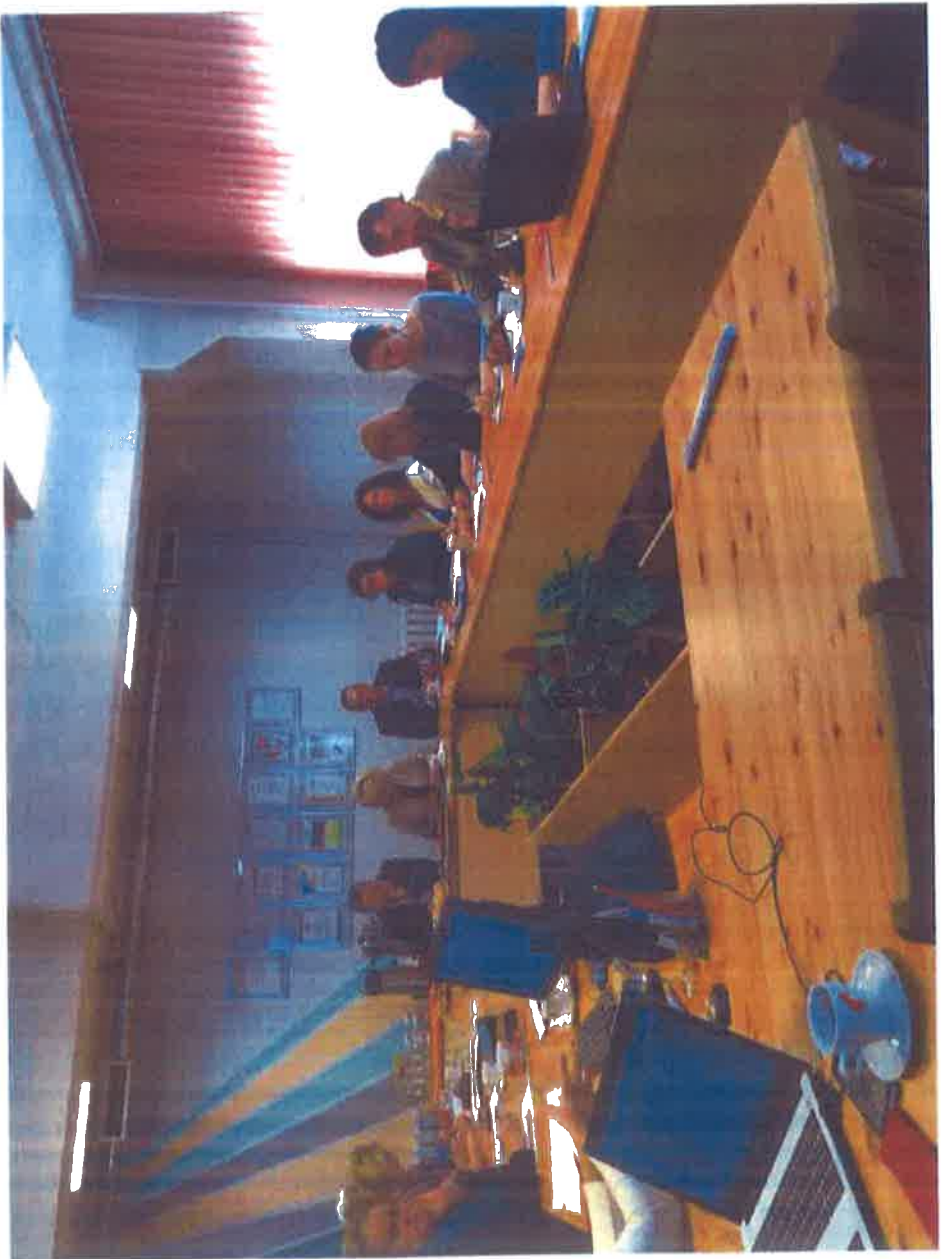
Tika piedāvāts stundu sadalījumu pa kursiem, kas ir mainīgs.

Nākamā sanāksme: 24.septembrī.plkst.9.30-11:00 IZM, Vaļņu ielā 2.

Sanāksmi vadīja: A.Līce

Protokolēja: R.Porniece











Ar Eiropas Savienības Erasmus+ programmas atbalstu



Izglītības un zinātnes ministrija



LATVIJAS DARBA DEVĒJU KONFEDERĀCIJA

National Authorities for Apprenticeships:
Implementing Work Based Learning in Latvia, Lithuania and Estonia
(WBL-Balt), Grant agreement 2014-3566/001-001

Minutes of the Roundtable Discussion for Work Based Learning Funding Model

Date: 04.12.2015. from 10:00 to 12:00

Participants:

- Anita Līce, Employers' Confederation of Latvia (LDDK)
- Artūrs Graudiņš, GRF chief of staff
- Egils Einārs Jurševics, Corporation Grindeks – Advisor to the Chairman of the Board on policu issues
- Gunta Brūmane, Burdas salons Ltd., Chairman of the Board
- Ilze Buligina, Ministry of Education and Science (MES)
- Inga Šikova, Riga State Technical School (RSTS), Deputy Director
- Inta Šusta, Ministry of Education and Science (MES)
- Jolanta Vjakse, Employers' Confederation of Latvia (LDDK)
- Liene Vancāne, Corporation Latvenergo, personnel manager
- Signe Briķe, Baltijas Datoru akadēmija Ltd., personnel manager

Minutes prepared by A.Līce

1. Riga State Technical School (RSTS) headmaster's D.Vanaga speech.
2. Ministry of Education and Science I.Šusta and I.Buligina inform about project ES ERASMUS+ program's National Authorities for Apprenticeships: Implementing Work Based Learning in Latvia, Lithuania and Estonia (WBL-Balt).
3. J.Vjakse has a presentation about work based learning, funding model and definition of studies, roles and responsibilities, trilateral agreement by using ESF support.
4. Discussion with employers about work based learning funding model. Artūrs Graudiņš, GRF, Liene Vancāne, Latvenergo, Lolita Smiltnece, Latvijas Dzelzceļš, Signe Briķe, BDA, are against agreements connecting WBL. Inta Šusta informs that in agreement, there would be regulations that are in process now and scholarship would be 70 euros that are willing to change to 140 euro. Egils Jurčevis, Grindeks, mentions that the biggest problem is that there are no motivation connecting scholarship. Inta Šusta informs that agreements would be for the study period, when students give benefit to the company. Artūrs Graudiņš disputes the statement because Ministry of Education and Science competence are studies. Labour legislation is a different regulation.

Conclusion



Erasmus+

Erasmus+ programmas projekta
„Nacionālās iestādes mācekļibal: Darba vidē balstītas mācīšanās ieviešana Latvijā,
Lietuvā un Igaunijā”
(WBL-Balt) (NO.557236-EPP-1-LV-EPKA3-APPREN)

**APAĻĀ GALDA DISKUSIJA AR DARBA DEVĒJIEM
PAR DARBA VIDĒ BALSTĪTU MĀCĪBU FINANSĒŠANAS MODELI**

11.12.2015. plkst.11:00-13:00
Jelgavas tehnikumā, Jelgavā Pulkveža O.Kalpaka iela 37
Piedalījās: Pēc pievienotā saraksta
Vadītāja: J.Vjakse
Protokolēja: J.Vjakse

Darba kārtība:

1. Jelgavas tehnikuma uzruna
2. Informācija par Erasmus+ projektu un tā ietvaros izstrādāto DVB konceptuālo pieeju saistīti ar potenciāliem finanšu avotiem
3. IZM struktūrfondu departamenta N.Grinberga un Projekta ekspertes Jolantas Vjakses prezentācija par piedāvāto DVB finansēšanas modeli salīdzinājumā ar IZM plānotajām ESF aktivitātēm DVB jomā
4. Diskusija, viedokļi
5. Kopsavilkums

Jelgavas tehnikuma direktora vietniece N.Jakušova sveic dalībniekus, uzsverot darba vidē balstītu (DVB) mācību nozīmi un finansējumu darba devēju iesauktiem DVB.

Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvju uzruna (I.Šusta) Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāve I.Šusta (IZM) informē par projektu ES ERASMUS+ programmas atbalstītu projektu "Nacionālās institūcijas mācekļibal: darba vidē balstītu mācību ieviešana Latvijā, Lietuvā un Igaunijā" ("National Authorities for Apprenticeships: Implementing Work Based Learning in Latvia, Lithuania and Estonia) (WBL-Balt) , kura vadošais partneris ir IZM un kura mērķis ir nodrošināt atbalstu nacionālo reformu īstenošanai DVB jomā Baltijas valstīs, kā arī veicināt Baltijas sadarbību profesionālās izglītības jomā. IZM skaidro, ka Ekspertu grupa strādā pie priekšlikumiem Ministru kabineta (MK) noteikumiem.

Prezentācija par darba vidē balstītām mācībām un to finansēšanas modeli (N.Grinbergs, J.Vjakse)

N.Grinbergs, J.Vjakse skaidro DVB mācību definīciju, iesaistīto pušu lomām un atbildību, trīspusējo līgumu par DVB mācībām, kā arī par priekšlikumiem DVB finansēšanas modelim, izmantojot ESF atbalstu. Prezentācija pielikumā

Diskusija ar darba devējiem par darba vidē balstītu mācību finansēšanas modeli.

Notiek diskusija par pētījumā identificētajām finanšu ietilpīgākajām DVB pozīcijām, profesionālo izglītības iestāžu, audzēkņu un uzņēmumu izdevumiem. Tiek runāts par valstiska līmeņa atbalstu, ka DVB stipendijām nebūtu jāpļemēro ledzīvotāju ienākumu nodoklis.

Kopsavilkums. J.Vjakse izteica pateicību visiem diskusijas dalībniekiem par aktīvu līdzdalību un priekšlikumu paušanu par DVB normatīvo regulējumu, DVB finansiālā atbalsta pasākumiem, kā arī par labās prakses piemēriem.

Diskusija tika noslēgta 13:00.

Vadītāja: J.Vjakse

Protokolēja: J.Vjakse



Ar Eiropas Savienības Erasmus+ programmas atbalstu



Izglītības un zinātnes ministrija



LATVIJAS DARBA DEVĒJU KONFEDERĀCIJA

National Authorities for Apprenticeships:
Implementing Work Based Learning in Latvia, Lithuania and Estonia
(WBL-Balt), Grant agreement 2014-3566/001-001

Minutes of the Roundtable Discussion for Work Based Learning Education Mentor Needed Training

Date: 13.01.2016. from 10.00 to 12.00

Riga State Technical School (RSTS), Rīga, Kr.Valdemāra street 1c

Participants: I.Šikova, R.Porniece, J.Vjakse, S.Valaine, R.Porniece, A.Depkovska, A.Līce, A.Vagulīis, I.Buligina, D.Vanaga, A.Caune, N.Ozols, V.Skuja, A.Būmane, J.Gaigals, A.Imanta, S.Baltace, I.Bečere, G.Štēbele, L.Kutkēviča, L.Rieksta, L.Āzena, K.Brikmane.

Chairperson: A.Līce

Minutes prepared by R.Porniece

1. Riga State Technical School's head teacher D.Vanaga greets participants and shares RSTS experience with mentor training.
2. I.Buligina, Ministry of Education and Science, WBL experts' work group is made because of Erasmus+ project "WBL-Balt" and that is the reason why there is this discussion about WBL mentor training.
3. J.Gaigals suggests that requirements for mentors in companies have to be the same as mentor requirements, but there are not made specific so that should be done.
4. S.Baltace gave a presentation about research of companies' needs concerning practice and WBL mentors' training. Such necessities were identified: practical lessons to be able to collaborate with a variety of ages. Large company can train one employee in the company to coordinate WBL.
5. K.Brikmane, L.Āzena gave mentor training is happening right now and how many hours mentors have to work and if the need a degree. A.Vagulīis and J.Vjakse points out that it is hard to send an employee to seminars that takes more than 8 hours and even if they can do them remotely, they will still do then during working day. A.Brūmane says that WBL mentor has to know a lot of about know WBL works and how to teach students also S.Valaine agrees that it is not only about practical seminars but is also about theory. A.Imanta mentions two aims for WBL that are to ensure quality of training and for companies to prepare new employees. R.Porniece states that there has to be mentors motivation to go to seminars, workload has to be proportionate and it has to happen during working day, otherwise it makes employee to go through seminars without being paid.

A.Līce closes the discussion and concludes that in companies, there are no pedagogical personnel but seminars are needed, and mentors have to be companies. There has to obligatory minimum for studies, but they need to be specifically made to each company's needs – practical, easy and focuses on company's efficiency. It cannot be more than one to two days, it has to cover practical pedagogical minimum.

A.Līce says thanks to participants for the discussion, sharing experience and opinion.



National Authorities for Apprenticeships:
Implementing Work Based Learning in Latvia, Lithuania and Estonia
(WBL-Balt)

Diskusija par DVB mācību vadītāju uzņēmumos nepieciešamo apmācību

13.01.2016. plkst.10.00-12.00

Rīgas Valsts tehnikums (RVT), Rīga, K.Valdemāra iela 1c

Piedalās: I.Šikova, R.Porniece, J.Vjakse, S.Valaine, R.Porniece, A.Depkovska, A.Līce, A.Vagulis, I.Buligina, D.Vanaga, A.Caune, N.Ozols, V.Skuja, A.Būmane, J.Gaigals, A.Imanta, S.Baltace, I.Bečere, G.Štēbele, L.Kutkēviča, L.Rieksta, L.Āzena, K.Brikmane.

Vada: A.Līce

Protokolē: R.Porniece

Darba kārtība:

1. RVT direktores D.Vanagas uzruna
2. IZM ievads par diskusiju
3. VISC ievads par diskusijas tēmu
4. LDDK izpētes - uzņēmumu vajadzību aptaujas rezultāti
5. Apaļā galda diskusija

1. RVT direktores D.Vanagas uzruna

RVT direktore D.Vanaga sveic diskusijas dalībniekus Profesionālās izglītības kompetences centrā "Rīgas Valsts tehnikums" (RVT), pauž gandarījumu par diskusijas tēmas nozīmīgumu un dalās ar RVT pieredzi prakses vadītāju apmācībās.

2. IZM ievads par diskusiju

I. Buligina (IZM): IZM Darba vidē balstītu mācību (DVB) Ekspertu darba grupa ir izveidota Erasmus+ projekta "WBL-Balt" ietvaros, kura strādā pie DVB normatīvā regulējuma priekšlikumu izstrādes, tai skaitā, darba vadītāju apmācību vajadzībām. Projekta ietvaros notiek arī šī diskusija, kuras mērķis ir panākt vienotu viedokli par DVB prakšu vadītāju apmācībām.

3. VISC ievads par diskusijas tēmu

J.Gaigals (VISC): VISC ir projektu pieredze attiecībā uz prakšu vadītāju apmācību, bet ir nepieciešams konsultēties ar iepriekšējā projekta vadītāju. Šobrīd izstrādes stadijā ir 3 Ministru kabineta (MK) noteikumu projekti, tai skaitā, par DVB. Attiecībā uz DVB ir nepieciešams, ka

prasībām prakšu vadītājiem uzņēmumos ir jābūt tādām pašām kā prakšu vadītājiem. Prasības nedrīkst būt pārāk augstas, lai neradītu lielu slogu uzņēmumiem. Tomēr minimālās prasības nav nodefinētas. Ir nepieciešams vienoties par šīm prasībām, lai uzņēmumos prakšu vadītāji varētu veiksmīgi strādāt un apmācīt jauniešus.

4. LDDK izpētes - uzņēmumu vajadzību aptaujas rezultāti

S.Baltace (LDDK pētniece): Prezentēja prezentāciju par uzņēmumu vajadzību izpēti attiecībā uz prakšu un DVB vadītāju apmācībām (sk. pielikumā).



LDDK_Erasmus_13.0
1.2016_S.Baltace.ppt

Sagaidāmiem projekta rezultātiem, kura ietvaros tika veikta šī izpēte: prakšu vadītāju moduļa izveide un 20 prakšu vadītāju apmācība. Tika veiktas 30 uzņēmumu pārstāvju intervijas, no kuriem 8 ir iesaistījušies DVB īstenošanā. 23 (77%) izmanto apmācības darbavietā. Lielākā daļa uzņēmumu uzskata, ka uzņēmumos esošie prakšu vadītāji var efektīvi apmācīt praktikantus. Tika izvērtētas 6 kompetences (interviju jautājumi), kuras būtu nepieciešams apgūt/zināt prakšu vadītājiem. 83% uzņēmumu piekristu deleģēt savus darbiniekus uz 4-8 vai 8-16 stundu apmācību.

Tika identificētas šādas nepieciešamības: praktiskas nodarbības, lai varētu sadarboties ar dažādiem vecumiem. Lielos uzņēmumos var apmācīt vienu darbinieku, kas uzņēmumā koordinētu DVB.

5. Apaļā galda diskusija

K.Brikmane (IZM): 2014.gada 28.oktobra MK Nr.662 "Noteikumi par par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību nosaka prasības arī prakšu vadītājiem" nosaka, ka pedagogiem, kuru darba slodze pārsniedz 240 h, nepieciešama izglītība vismaz 72 h apjomā (B programma). Bet nav definētas prasības, ko šajā B programmā ir nepieciešams mācīt, un nav pateikts, cik h būtu jānotiek klātienē mācībām. Šajās stundās var notikt gan semināri, gan neklātienē apmācības.

2011.gada 10.maija MK noteikumos Nr.354 "Noteikumi par pedagogu profesiju un amatu sarakstu" DVB vadītāji uzņēmumos nav minēti kā pedagoģiskais personāls, līdz ar to šobrīd uz viņiem neattiecas prasības par pedagogiem nepieciešamo izglītību.

IZM 2015.gadā bija pieejams finansējums prakses vadītāju apmācībām uzņēmumos, un tās nodrošināja RPIVA, kas uzvarēja iepirkumā.

L.Āzena (RPIVA): 2015.gadā organizēja pedagogu un prakšu vadītāju apmācības, iekļaujot par vērtēšanu, pedagoģiskā procesa būtību, sadarbību ar bērnu, psiholoģiju. Tomēr apmācībā nepiedalījās daudz prakšu vadītāju.

K.Brikmane (IZM): Bērnu tiesību jautājumi ir jaunums, kas ir iekļaujams jautājums pedagogu un prakšu vadītāju apmācībās turpmāk. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma un 2014.gada 1.aprīļa MK noteikumu Nr.173 "Noteikumi par kārtību, kādā apgūst speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā, šo zināšanu saturu un apjomu" noteiktām prasībām – apmācībās jāparedz noteikts h skaits par bērnu tiesībām.

S.Baltace (LDDK pētniece): vairums uzņēmumu norādīja, ka prakšu vadītāji nepasniedz vairāk kā 240 stundas, tādēļ uz uzņēmumiem lielākoties neattiecas prasība par obligāto pedagoģisko apmācību.

A.Vagulis (Hansa Matrix): darba devēji nepiekrītīs sūtīt darbinieku uz apmācībām, kas ilgs vairāk kā 8 stundas.

J.Vjakse (LDDK): Ja apmācības notiks 72 stundas, pat ja notiks attālināti, tas tik un tā tiks veiktas darba laikā.

D.Vanaga (RVT): Aicina iejusties darba devēja vietā. Tie normatīvie akti, kas jāzina – varbūt ir iespēja izstrādāt brošūru par lietām, kas minimāli jāzina prakšu vadītājiem, lai samazinātu patērēto laiku. Pedagoģiskās zināšanas un to līmenis ir jādala gan pedagogiem, gan prakšu vadītājiem, piemēram, nosaucot “ievads pedagoģijā”.

A.Būmane (AS Finieris): Apmācība ir nepieciešama, lai bērni iegūtu plašas un vispusīgas zināšanas. DVB vadītājam uzņēmumā jāpārzina visi normatīvie akti un procesi, kā tiek koordinētas DVB mācības. Reālam prakses vadītājam jāzina, kā deleģēt un reāli apmācīt jauniešus konkrētās prasmēs. Jābūt arī prakšu vadītāju ieinteresētībai mācīties šos prakšu vadītāju kursus.

N.Ozols (EM): LDDK pētījumā bija līdzīgi secinājumi kā EM pasūtītā pētījumā par DVB. Šobrīd nav ielikts pamats pašam DVB, lai risinātu problēmu, ka darba devēji nevēlas iesaistīties šajā apmācību veidā. Darba devējam nav skaidri nosacījumi un izmaksu pozīcijas. Jādomā, ka reālie DVB prakšu vietu piedāvātāji būs mazie un vidējie uzņēmumi, lai šīs DVB prasības neradītu lielu slogu uzņēmējiem. Īpaši mikrouzņēmumiem nav reāli, ka DVB jaunieša apmācībai uzņēmums patērētu 30% darbinieku darba laika. Attiecībā uz darba līguma slēgšanu- ir jāatrod līdzsvars ar reālām uzņēmumu iespējām.

A.Caune (AC Konsultācijas): Kā pētnieki ir daudz iedziļinājušies DVB jautājumā. Kā uzņēmējs būtu gatavs sūtīt darbinieku apmācīties 1 dienu, ja vairāk – tad jābūt pamatojumam. Apmācībām jābūt pastāvīgām un regulārām. Piemēram, reizi gadā DVB apmācības 1 dienas garumā – diskusija par pieredzi un problēmām. Pirmajai apmācībai jābūt atšķirīgai. No apmācībām uzņēmējam ir jāiegūst ieguvumi. Procesam ir jābūt efektīvākam. Apmācībai jābūt vienkāršai (uz praksi orientētai) un efektīvai.

S.Valaine (VISC): Ja visi vienādi saprot, ka DVB ir ne tikai praktiskās apmācības, bet arī teorētiskās. Ir jābūt uzticībai starp uzņēmumu un skolas prakses vadītājiem. Skolai jāņem vērā uzņēmumos liktais vērtējums audzēknim. Apmācības varētu būt organizētas - kopā uzņēmumu prakses vadītājam ar skolas prakses vadītāju. Lai jauniešu iegūtu tās pašas zināšanas, ko iegūtu, ja paliktu mācīties skolā nevis DVB.

K.Brikmane (IZM): DVB redz risinājumu, kad SAM ietvaros ir paredzēti īsie kursi prakšu vadītājiem.

L.Āzena (RPIVA): Noteikumi nosaka, ka 1/3 daļu pedagoģijas var organizēt tālmācībā. Jāsaprot, ka prakses došana – tas veido uzņēmuma tēlu. Jau šobrīd daudziem uzņēmumiem trūkst darbinieki ar vidējo profesionālo izglītību, tādēļ tēla jautājums motivētu uzņēmumus iesaistīties.

G.Štēbele (AHK): Sniedz informāciju par Vācijas – Baltijas Tirdzniecības kameras (AHK) VET NET projektu, kas ilgst 2 gadus un tika pagarināts vēl uz 3 gadiem. Tā ietvaros notiek darbuzzinātāju apmācības 2 dienu garumā “Mācību process darba vidē”. Pamats izstrādāts, balstoties uz Vācijas pieredzi. Saturs: normatīvais DVB regulējums, bērnu tiesības, vadības stili, mācību metodes – orientācija uz kompetenču apguvi, jauniešu atšķirīgiem uztveres tipiem, motivāciju, jauniešu attīstības posmiem, sociālais fons, iesaistīto pušu sadarbība,

mācību rezultātu vērtēšana, jauniešu raksturojuma izveide. Galvenie secinājumi: jābūt aktivitātēm ārpus semināra, pieredzes apmaiņai. Daudzi nezina par profesijas standartu, kas ir programmas satura pamats.

A.Depkovska (IZM): Nepieciešams izveidot pedagogijas ābeci - īso kursu DVB prakšu vadītājiem, iekļaujot šo jautājumu arī DVB vadlīnijās.

I.Buligina (IZM): Jāparedz pārejas periods. Jāizmanto SAM iespējas. Notiek pārmaiņas – ne tikai skola ienāk uzņēmumā, bet uzņēmums ienāk skolā. Apmācību kursā ir svarīga gadījumu analīze, kur maksimāli praktiski prakšu vadītāji saprot procesu un veicamos pienākumus.

A.Imanta (IZM): DVB ir 2 mērķi: nodrošināt mācību kvalitāti un uzņēmumiem sagatavot jaunus darbiniekus. Tā ir iespēja arī skolai, piesaistīt no uzņēmumiem praktiskus mācību procesam. Būtiska ir skolas sadarbība ar uzņēmumu. Par izglītības programmas apguvi, atbildīgā ir izglītības iestāde. Uzņēmuma mērķis ir peļņas gūšana, cilvēkresursu nodrošināšana.

J.Gaigals (VISC): jāsaprot, ka DVB ir visu iesaistīto pušu sadarbība. Tā nostiprināta jau profesijas standartu, izglītības programmu izstrādē, nosakot kvalifikācijas prasības. Jāmeklē optimālais īstenošanas modelis.

V.Skuja (EM): Svarīgais ir noteikt normatīvo regulējumu, īpaši finansiālo pusi. Jārēķinās, ka DVB prakšu vadītāja iesaiste būs ne tikai apmācībās, bet ikdienā organizējot DVB praksi.

I.Bečere (Latvijas Poligrāfijas uzņēmumu asociācija): Nepieciešams sakārtot normatīvo regulējumu, jo šobrīd DVB mācības notiek bez noteikumiem. Poligrāfijas uzņēmumu prakšu vadītāji jau šobrīd ir izgājuši apmācību, kur daudz informācijas bija lieka, piemēram, pedagogijas vēsture. Atbalsta AHK apmācību programmas piedāvājumu, uzsverot to praktiskumu un pielietojumu. Atbalsta, ka augstskolai nevajag apmācīt ar akadēmisku programmu. Ir nepieciešams piesaistīt praktiskus ar reālām situācijām, to izspēlēšanu. Nozare atbalsta apmācību nepieciešamību. Svarīgs ir algas jautājums – ne visi ir gatavi maksāt no 1.kursa. Ir nepieciešams finansiāls atbalsts uzņēmējiem.

I.Šikova (RVT): Apmācības ir nepieciešamas – tā ir drošība visām pusēm. PICK šo apmācību var uzņemt, jo ir daudz praktiķu.

A.Vagulis (AS Hansa Matrix): Esošie darbinieki apmāca bez pedagogiskās pieredzes. Tie, kuri apmeklēja kursus- norādīja, ka nepieciešams vairāk iekļaut praktiskās nodarbības. Ja nav pedagogiskas apmācības- tiek piedāvātas šaurākas kompetences no uzņēmuma puses.

R.Porniece (LBAS): Kāda ir prakšu vadītāju motivācija iziet apmācību. Slodzei jābūt samērīgai. Apmācībām jānotiek darba laikā, lai darbiniekam neuzliktu papildus neapmaksātus pienākumus ārpus darba laika, jo ir risks, ka šo darba laiku nepārcels. Neatbalsta uzsvāru uz tālmācību.

J.Vjakse (LDDK): Uzņēmumi nevar daudz laika veltīt apmācībām. Svarīgi ir DVB noteikumi, lai uzsāktu SAM 8.5.1. projektu par DVB īstenošanu. Tika pieminēta CSDD, kur eksāmens ir uz situāciju izspēli- šādu modeli var izmantot situāciju izspēlē DVB apmācībā.

I.Šikova (RVT): Vai varēs visus DVB vadītājus apmācīt, jo audzēkņu skaits ir liels un praktiski katram ir savs prakses vadītājs?

J.Vjakse (RVT): Puses ir vienojušās (MK noteikumu projektā), ka izglītības iestāde nodrošina metodisko atbalstu uzņēmumam.

J.Gaigals (VISC): Klātienes ir obligāti nepieciešama, īpaši ESF apmaksātās apmācībās.

G.Štebele (AHK): Darbaudzinātājs Vācijā var neapmeklēt kursus - galvenais nokārtot eksāmenu.

A.Līce (LDDK) noslēdz diskusiju: Vienojamies, ka DVB mācību vadītājs uzņēmumā nav pedagoģiskais personāls, tomēr apmācības, lai veicinātu DVB mācību kvalitāti un atbalstītu DVB mācību vadītāju šajā procesā, ir nepieciešamas. Vairākums uzskata, ka obligātais mācību minimums ir nepieciešams. Tomēr ļoti svarīgi, ka šīs mācības tiek izstrādātas tieši uzņēmumu vadadzībām: praktiskas, vienkāršas un vērstas uz uzņēmuma efektivitātes paaugstināšanu. Klātienē nav jāpārsniedz 1-2 dienas, tām būtu jāietver "praktiskais pedagoģijas minimums", mācības ir jāpapildina ar izdales materiālu un, vēlams, arī tiešsaistes materiālu – piemēram, situāciju uzdevumiem. Mācībām jāveicina sadarbība ar profesionālās izglītības iestādēm.

Paldies diskusijas dalībniekiem par aktīvu iesaisti un dalīšanos ar pieredzi un viedokli, diskusijas protokols tiks nosūtīts visiem dalībniekiem un būs pieejams politikas veidotājiem, plānojot DVB mācību vadītāju uzņēmumos apmācību modeli.

Sanāksmi vadīja: A.Līce



Protokolēja: R.Porniece





Ar Eiropas Savienības Erasmus+ programmas atbalstu



Izglītības un zinātnes ministrija



LATVIJAS DARBA DĒVEJU KONFEDERĀCIJA

National Authorities for Apprenticeships:
Implementing Work Based Learning in Latvia, Lithuania and Estonia
(WBL-Balt), Grant agreement 2014-3566/001-001

**Minutes of the Roundtable Discussion for Work Based Learning with Companies' Mentors
about Companies' Role and Responsibilities in Work Based Learning**

Date: 22.01.2016. from 10:00 to 12:00

Jelgava Technical School, O.Kalpaka street 37, Jelgava

Chairperson: J.Vjakse

Minutes prepared J.Vjakse

Participants:

1. Nona Jakušova, Jelgava Technical School, Deputy Director
2. Jolanta Vjakse, LDDK Regional Development and Employment expert
3. Zanda Lamba, LDDK Zemgale Social Dialogue co-ordinator
4. Sarmīte Valaine, VISC
5. Juris Pāns, Latvian Chamber of Crafts
6. Alvis Začs, Nakts Mēbelesv Ltd.
7. Juris Vidžis, Jelgava Real Estate Management
8. Jānis Porietis, Skanda
9. Normunds Štefenhugens, Urbiks/ZKP Ltd.
10. Alvis Vagulis, Hansa matrix
11. Imants Kanaška, Jelgava Manufacturers and Traders Association
12. Mārtiņš Jaunskungs, Lazurj
13. Inese Saulāja, Jelgava Technical School
14. Uldis Sondors, Jelgava Technical School
15. Māris Blūbergs, Jelgava Technical School
16. Krista Tabunova, Jelgava Technical School
17. Sigita Brakovska, Jelgava Technical School
18. Nadežda Beghilde, Jelgava Technical School

J.Vjakse introduces with Erasmus+ project and WBL work group results.

N.Jakušova introduces Jelgava Technical School.

S.Valaine starts WBL presentation and J.Vjakse gives information about financial elements, documentation for companies, how WBL differ from practice.

A.Vagulis gives example about his experience with Ogres Technical School that students learn theory at school and practical things in company and that was the reason why they started to work with WBL.

J.Vidžis points out that each student will have a different level – some just finished form nine, some form twelve, there are also some who have not finished form twelve but have work experience and now are unemployed, and they need professional development. It is not possible to put them all together. That is way finances need to be divided also to unemployed students.

I.Kanaška says thanks about second discussion in Jelgava with businessman and wants to keep participation in WBL development and realization process.



Erasmus+

Erasmus+ programmas projekta
„Nacionālās iestādes mācekļībai: Darba vidē balstītas mācīšanās
ieviešana Latvijā, Lietuvā un Igaunijā”
(WBL-Balt) (NO.557236-EPP-1-LV-EPKA3-APPREN)

APAĻĀ GALDA DISKUSIJA AR PRAKŠU VADĪTĀJIEM UZŅĒMUMOS PAR UZŅĒMUMU LOMU UN ATBILDĪBU DARBA VIDĒ BALSTĪTĀS (DVB) MĀCĪBĀS

22.01.2016. plkst.10:00-12:00

Jelgavas Tehnikumā, O.Kalpaka ielā 37, Jelgavā

Piedalījās:

1. Nona Jakušova, Jelgavas Tehnikums, direktores vietniece
2. Jolanta Vjakse, LDDK Reģionālās attīstības un nodarbinātības eksperte
3. Zanda Lamba, LDDK Zemgales sociālā dialoga koordinatore
4. Sarmīte Valaine, VISC
5. Juris Pāns, Latvijas amatniecības kamera (LAK)
6. Alvis Začs, Nakts Mēbeles
7. Juris Vidžis, Jelgavas nekustamo īpašumu pārvalde
8. Jānis Porietis, Skanda
9. Normunds Štefenhugens, SIA Urbiks/ZKP
10. Alvis Vagulīis, Hansa matrix
11. Imants Kanaška, Jelgavas tirgotāju un ražotāju asociācija
12. Mārtiņš Jaunskungs, Lazurj
13. Inese Saulāja, Jelgavas tehnikums
14. Uldis Sondors, Jelgavas tehnikums
15. Māris Blūbergs, Jelgavas tehnikums
16. Krista Tabunova, Jelgavas tehnikums
17. Sigita Brakovska, Jelgavas tehnikums
18. Nadežda Beghilde, Jelgavas tehnikums

Darba kārtība:

1. Jelgavas tehnikuma pārstāvja uzruna
2. IZM pārstāvja uzruna
3. IZM DVB Ekspertu darba grupas pārstāvja prezentācija par MK noteikumu projektu "Kārtība, kādā organizē un īsteno darba vidē balstītas mācības" un darba devēju pienākumiem un lomu DVB īstenošanā.
4. Dalībnieku pieredze un viedoklis par uzņēmumu lomu un atbildību DVB mācību ietvaros (10:30-11:45)
5. Secinājumi (Eksperti)

J.Vjakse: no prezentācijas parāda sagatavoto informāciju, ar ko atšķiras DVB no praksēm.

Juris Vidzis: nav korekti saukt prakses vadītāju uzņēmumā arī tad ja viņš būs DVB vadītājs par prakses vadītāju; jāsauc divos atšķirīgos nosaukumos: prakses vadītājs uzņēmumā un DVB vadītājs uzņēmumā. Vai DVB īstenošanā uzņēmumā DVB vadītājs uzņēmumā māca mācību priekšmetu, kas ir profesionālās izglītības programmā?

Normunds Štefenhugens: man ir ideja – es uzskatu, ka uzņēmuma prakses vai DVB vadītājam ir jānāk uz PII mācīties, piedalīties apmācību procesā, lai iepazītos gan ar PII, gan ar programmas prasībām, gan ar metodēm, kā māca, kā arī iepazītos ar nākamajiem audzēkņiem, kas varētu nākt uz uzņēmumu gan praksēs, gan DVB.

Nona Jakušova: tā būtu ideāla situācija, ja pat pirms DVB audzēknim domātā individuālā plāna izstrādes uzņēmējs varētu atnākt un iepazīties ar PII notiekošajiem apmācību procesiem.

Juris Pāns: jautājums – vai SAM 8.5.1. plānotās summas i pirms nodokļu nomaksas vai pēc? Varbūt jārosina, ka šīs summas neapliekas ar nodokļiem?

J.Vjakse: summas ir BRUTO summas.

Nona Jakušova: uzskatām, ka finansiālais atbalsts, kas tiek plānots SAM 8.5.1. ietvaros ir jau liels solis uz priekšu, lai tiktu īstenota DVB mācību forma.

Juris Vidzis: ļoti svarīgi, lai gan uzņēmējiem, gan PII, gan audzēknim un viņa vecākiem jau laikus tiktu skaidrots, kas ir DVB, un lai visas puses šo procesu saprastu vienādi. Vai uzņēmējam būs obligāti jāuzņem vismaz grupa – 5 vai 6 audzēkņi, lai īstenotu DVB?

J.Vjakse: Nē – DVB ir jauns process, līdz ar to arī 1 PII audzēkņa uzņemšana uzņēmumā ir svarīga un tā tiks atbalstīta.

Māris Blūmbergs: šobrīd rodas aiz vien vairāki neskaidri jautājumi, par PII nozīmi profesionālās apguves ceļā. PII ir bažas, ja, piemēram, audzēknis, kas pēc 9.kl. iestājas PII un 1. un 2. kursu mācās PII, tad 3.kursā PII vai audzēknis atrod uzņēmumu, kurā vēlētos īstenot DVB, bet uzņēmumam ir sava specifika – piemēram – logu ražošana. Līdz ar to vai nesanāks tā, ka audzēknis iemācīsies logu ražošanas procesu, bet tas no visas profesionālās izglītības programmas (standarta) ir tikai 20 – 30%, kā PII audzēknis apgūs pārējās programmā plānotās prasmes? Kā īstenot procesu, lai pēc DVB audzēknis var nokārtot kvalifikācijas eksāmenu?

Mārtiņš Jaunskungs: uzņēmums nav piedalījies PII audzēkņu prakšu vietu piedāvāšanā, bet izjūt ļoti lielu operatoru trūkumu, ir ļoti pateicīgi, ka var šodien piedalīties un iegūt informāciju par DVB, lai diskutētu uzņēmumā – kā iesaistīties DVB.

Uldis Sondors: līdz šim mēs runājām par PII audzēkņa braucienu uz prakses vai DVB vietu, bet ir arī vēl cita problēma – PII audzēkņa nokļūšana uz PII.

Alvis Začs: ļoti svarīgi, lai uzņēmums, kas apņemas īstenot DVB nodrošina apmācību kvalitāti, lai nav situācija, ka PII audzēknis aiziet vienu DVB laika posmu pie viena uzņēmēja un mācās, atnāk nākamo DVB posmu un mācās pie cita, kas ir šausmās un neizpratnē, kas audzēknim ir samācīts iepriekšējā uzņēmumā.

Uldis Sondors: ideja – pašlaik PII cīnās par audzēkņiem, bet veiksmīgi būtu arī tādi risinājumi, ka potenciālo DVB audzēkņi "atved" uz skolu pats uzņēmums.